

مقاله پژوهشی

تأثیر آنتی‌اکسیدانی ان-استیل سیستئین بر بیان ژن‌های SOD و HO1 در سلول‌های فیبروبلاست

پوستی انسانی در محیط با گلوکز بالا

بهاره صفوی، زینب پیراور*، مینا رضانی

گروه زیست‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

* مسئول مکاتبات: Saba.piravar@gmail.com

DOI: 10.22034/ascij.2022.1949310.1353

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۸

چکیده

رشد و تکثیر سلول‌های فیبروبلاست پوست جهت درمان زخم در بیماران دیابتی به دلیل وجود استرس اکسیداتیو، با تاخیر اتفاق می‌افتد. در این مطالعه تغییرات مولکولی موثر در رشد و بقای سلول‌های فیبروبلاست پوستی انسانی در محیط با گلوکز بالا و همچنین تأثیر آنتی‌اکسیدانی ان استیل سیستئین (NAC) بر بیان ژن‌های دخیل در استرس اکسیداتیو از جمله SOD و HO1 بررسی می‌گردد. سلول‌های فیبروبلاست پوستی انسانی در محیط با غلظت‌های مختلف گلوکز شامل ۲۵، ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار به مدت ۷۲ ساعت کشت داده می‌شوند. میزان سمیت سلولی توسط تست MTT ارزیابی می‌گردد. بیان ژن‌های آنتی‌اکسیدانی SOD و HO1 توسط روش ریل تایم PCR بررسی می‌شود. اثر آنتی‌اکسیدانی NAC 1mM بر سلول‌های فیبروبلاستی پوستی مطالعه می‌گردد. سلول‌های فیبروبلاستی کشت شده در محیط با غلظت‌های مختلف گلوکز به مدت ۷۲ ساعت با روش MTT، کاهش بقا و تکثیر سلول‌ها در غلظت‌های بالای گلوکز به ویژه در غلظت‌های ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار نسبت به گروه کنترل داد. این تأثیر در گروه‌های تیمار شده با NAC تغییر معنی‌داری به ویژه در غلظت‌های ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار نسبت به گروه کنترل داد. این تأثیر در بالا افزایش معنی‌داری داشته و این تغییر در گروه‌های NAC تغییرات معنی‌داری را نشان ندادند. گلوکز بالا تکثیر و بقای سلول‌های فیبروبلاستی را دچار اختلال کرده و به دلیل ایجاد استرس اکسیداتیو بیان ژن‌های دخیل در استرس اکسیداتیو مانند SOD و HO1 افزایش می‌یابد. اثر آنتی‌اکسیدانی NAC باعث کاهش آسیب ناشی از محیط با گلوکز بالا بر سلول‌های فیبروبلاست پوستی می‌گردد.

کلمات کلیدی: استرس اکسیداتیو، گلوکز بالا، سوپراکسید دسموتاز، هم اکسیژناز ۱، ان استیل سیستئین.

مقدمه

از دیگر مشکلات این بیماران می‌باشد. متأسفانه این عارضه موجب مزمن شدن زخم شده و حتی ممکن است به قطع عضو نیز منجر شود (۱۵). به طور حتم قطع عضو بیماران دیابتی بار روانی و اقتصادی بسیاری بر فرد و جامعه تحمیل کرده و کیفیت زندگی چنین بیمارانی را کاهش می‌دهد. التیام زخم فرآیند پیچیده

دیابت بیماری است که با افزایش میزان قند خون مشخص می‌شود. به دلیل اختلال در متابولیسم گلوکز، لیپیدها و پروتئین‌ها در افراد مبتلا به دیابت، خطر ابتلا به بیماری‌های دیگری مانند رتینوپاتی، نوروپاتی، نفروپاتی و بیماری‌های قلبی عروقی در این افراد افزایش می‌یابد (۱۹). به علاوه تاخیر در ترمیم زخم‌ها

اثرات آنتی‌اکسیدانی ترکیباتی مانند ان‌استیل‌سیستین (NAC) در کاهش استرس اکسیداتیو در سلول‌ها مورد مطالعه قرار گرفته است. مکانیسم‌های احتمالی مختلفی برای ارتباط بین دیابت و پاسخ‌های التهابی پوستی مطرح می‌شوند هرچند مکانیسم‌های مولکولی مشخصی هنوز برای این رابطه مشخص نشده است زیرا سلول‌های مختلف پاسخ‌های متفاوتی می‌دهند (۶). در مطالعه حاضر اثرات پیشگیری‌کننده NAC در کاهش استرس اکسیداتیو و تغییر بیان آنزیم‌های آنتی-اکسیدانی در فیبروبلاست‌های پوستی انسانی که در معرض گلوکز بالا بودند بررسی می‌گردد.

مواد و روش‌ها

سلول‌های پوستی انسانی جدا از پره پوس نوزادان از مرکز تحقیقات پوست بیمارستان شهداء تجریش دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی خریداری شد. سلول‌ها در محیط کشت DMEM/F12 به همراه ۱۰ درصد FBS کشت داده شده و در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شدند. سلول‌ها از پاساژ ۴ الی ۶ برای آزمایش مورد استفاده قرار گرفتند. سلول‌ها در یک گروه کنترل با محیط کشت حاوی قند نرمال (۵/۵ میلی‌مولار) و سه گروه قندی حاوی غلظت‌های مختلف گلوکز (۲۵، ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار) به مدت ۷۲ ساعت کشت داده شدند. در گروه‌های تیمار شده با آنتی‌اکسیدان NAC، سلول‌های فیبروبلاستی با NAC 1mM کشت شده و پس از رسیدن به تراکم ۸۰٪ محیط آنها با محیط حاوی گلوکز مانند گروه‌های بالا به اضافه NAC 1mM تعویض شده و به مدت ۷۲ ساعت کشت داده شدند. جهت مطالعه میزان سمیت سلولی غلظت‌های بالای گلوکز بر سلول‌های فیبروبلاست پوستی انسانی، از تست MTT بعد از ۲۴ ساعت، ۴۸ ساعت و ۷۲ ساعت استفاده شد. به این ترتیب سلول‌ها در گروه‌های مورد مطالعه در پلیت-

ای شامل برهمکنش‌های شیمیایی و بیولوژیکی مختلف میان سلول‌ها، فاکتورهای رشد و التهابی و ترکیبات ماتریکس خارج سلولی است (۹). هایپرگلیسمی با ایجاد مشکلات التهابی برای بیماران و با مهار آنژیوژنز بافت‌ها ترمیم زخم‌ها را به تعویق می‌اندازد. مطالعات آزمایشگاهی نشان می‌دهد هایپرگلیسمی باعث کاهش مهاجرت، تکثیر و سنتز فاکتورهای حیاتی مانند کلاژن در سلول‌ها شده و سرعت آپوپتوز را افزایش می‌دهد (۲). ترمیم زخم نیازمند به هماهنگی بین سلول‌های مختلف مانند کراتینوسیت‌ها، فیبروبلاست‌ها، سلول‌های اندوتلیالی، ماکروفاژها و پلاکت‌ها است. ترمیم کامل زخم نیز در نتیجه مجموعه وقایع سلولی مانند مهاجرت و تکثیر و سنتز کلاژن و بازسازی مجدد بستر، انقباض زخم و آنژیوژنز است (۲۰). فیبروبلاست‌ها فراوانترین سلول‌های بافت همبند هستند که ماتریکس خارج سلولی را سنتز می‌کنند. از این رو نقش مهمی در ترمیم زخم‌ها دارند. پاسخ فیبروبلاست‌ها به افزایش غلظت گلوکز، نقش مهمی در ترمیم زخم‌های پوستی در بیماران دیابتی دارد (۳). از عوارض دیابت، افزایش استرس اکسیداتیو است که عوامل پاتوژن مهمی محسوب می‌شود. در بیماران دیابتی محصولات نهایی حاصل از سوخت و ساز گلوکز، عامل انباشت استرس اکسیداتیو است که در نتیجه آن آنزیم‌های سلولی و پتانسیل آسیب‌های بافتی را افزایش می‌دهد (۹). رادیکال‌های آزاد اکسیژن ناشی از استرس اکسیداتیو، می‌توانند به مولکول‌های مختلفی چون اسید نوکلئیک، پروتئین‌ها و فسفولیپیدها متصل شده و باعث آسیب به آنها شوند. آنزیم‌هایی مانند سوپراکسید دیسموتاز و هم‌اکسیژناز ۱، می‌توانند برای حفظ هموستازی سلول آنزیم‌های آنتی‌اکسیدانی مانند سوپراکسید دیسموتاز (SOD) و هم‌اکسیژناز ۱ (HO1) آنیون‌های سوپراکسید را کاهش می‌دهند.

دستگاه Roche LC96 و مستر میکس (Green high ROX™ Amplicon, Denmark) انجام شد. مورد نیاز برای ریل تایم به ترتیب زیر مخلوط شدند: مستر میکس ۱۲ میکرولیتر، ۱ میکرولیتر dNTP پرایمرهای هر کدام ۰/۵ میکرولیتر، ۲ میکرولیتر DNA و ۹/۵ میکرولیتر DDW. برنامه دمایی ریل تایم PCR به صورت زیر اجرا شد. هر سیکل شامل: ۱۵ ثانیه در ۹۵ °C، ۲۰ ثانیه در ۹۵ °C، ۳۰ ثانیه در ۶۰ °C و در پایان ۳۰ ثانیه در ۷۲ °C می‌باشد. برای آنالیز نتایج ریل تایم PCR از فرمول $2^{-\Delta\Delta Ct}$ (Livak) استفاده شد. از ژن β -Catenin به عنوان ژن کنترل استفاده گردید (جدول ۱). نتایج با نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ با استفاده از آنالیز واریانس یک طرفه ANOVA One-Way و آزمون Tukey و $P \text{ value} \leq 0.05$ به عنوان سطح معنی‌دار مورد بررسی قرار گرفتند و نمودارها با استفاده از نرم‌افزار Excel ترسیم شدند.

های ۹۶ خانه کشت شده و بعد از ۷۲ ساعت محیط روی سلول‌ها خارج شده و به سلول‌ها ۲۰۰ میکرولیتر محلول MTT (Sigma, USA) اضافه کرده و به مدت ۱ ساعت در دمای اتاق انکوبه می‌شود. محیط رویی را خارج کرده و پس از اضافه کردن DMSO و حل شدن کریستال‌های فورمازون OD محلول با دستگاه اسپکتروفوتومتر در طول موج 570nm خوانده می‌شود. برای بررسی بیان ژن‌های *SOD* و *HO1* در ابتدا کل RNA سلول استخراج شده (Favrogen Kit, Taiwan) و میزان خلوص آن با دستگاه نانودراپ (Termo Scientific 2000) در طول موجهای 260-280nm مشخص شد. cDNA از روی RNAهای استخراج شده سنتز شده (کیت سنتز cDNA یکتا تجهیز آزما، ایران) و واکنش ریل تایم PCR با استفاده از پرایمرهای طراحی شده با نرم‌افزار الیگو (Oligo 7.60) و سنتز شده توسط شرکت سیناکلون، برای ژن‌ها و کیت SYBER Maser (Sigma) در دمای ذوب ۶۰ درجه با استفاده از

جدول ۱- توالی پرایمرهای ژن‌های *SOD* و *HO1* و β -actin.

Genes	Primer sequences	
<i>β-actin</i>	Forward	5-GGCATCCTCACCCCTGAAGTA -3'
	Reverse	5'-GGGGTGTTGAAGGTCTCAA-3'
<i>HO1</i>	Forward	5'-ACATCCAGCTCTTTGAGGAGT-3'
	Reverse	5'-TGAGTGTAAGGACCCATCGGA-3'
<i>SOD</i>	Forward	5'-CCAGTGCAGGGCATCATCAA-3'
	Reverse	5'-TCTTCATCCTTTGGCCCACC-3'

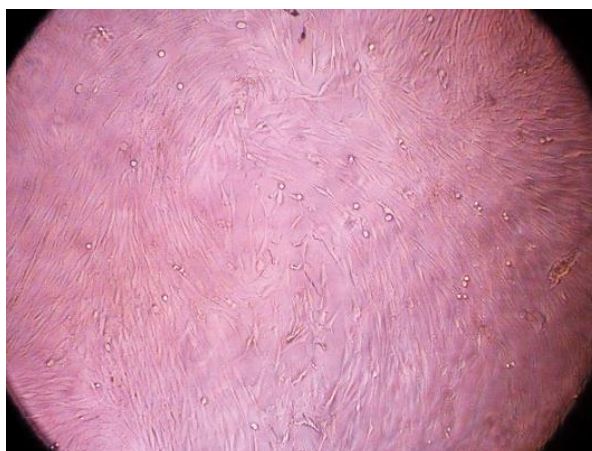
نتایج

با افزایش مقدار گلوکز تعداد سلول‌های زنده نسبت به گروه کنترل (گلوکز ۵/۵ میلی‌مولار) کاهش پیدا کرده و با تاثیر NAC میزان رشد و زنده مانی سلول‌ها به گروه کنترل نزدیک می‌شود (شکل ۱ و نمودار ۱). برای بررسی اثر گلوکز بالا بر بیان ژن‌هایی که در

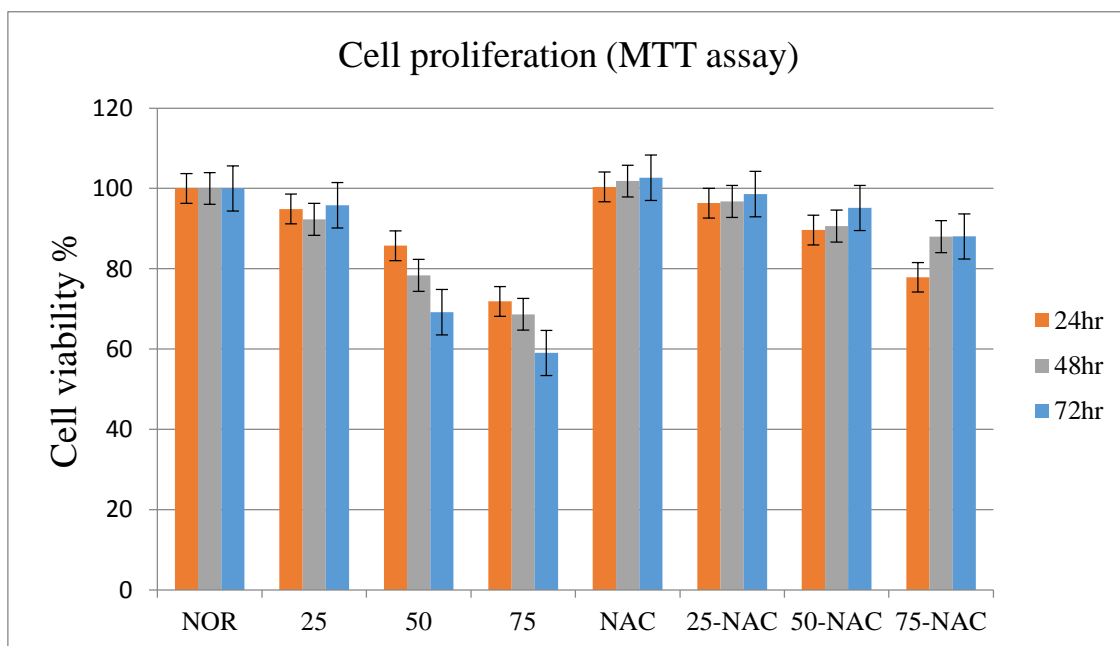
کشت سلول‌های فیروبلستی پوستی انسانی در سه گروه قندی با غلظت‌های گلوکز ۲۵، ۵۰ و ۷۵ میلی-مولار و گروه‌های تیمار شده با NAC بعد از ۷۲ ساعت بوسیله آنالیز MTT جهت بررسی سمیت سلولی مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج نشان می‌دهد

گروه‌های تیمار شده با غلظت‌های مختلف گلوکز نیز اختلاف معنی‌دار و $p \leq 0/001$ نشان داده شد. در گروه‌های تیمار شده با NAC کاهش بیان ژن‌های *SOD* و *HO1* نسبت به گروه‌های دارای غلظت‌های مختلف گلوکز به خصوص نسبت به گروه‌های دارای گلوکز ۵۰ میلی‌مولار نشان داده شده است و نسبت به گروه کنترل اختلاف معنی‌داری ندارند ($p > 0/05$) (نمودار ۲).

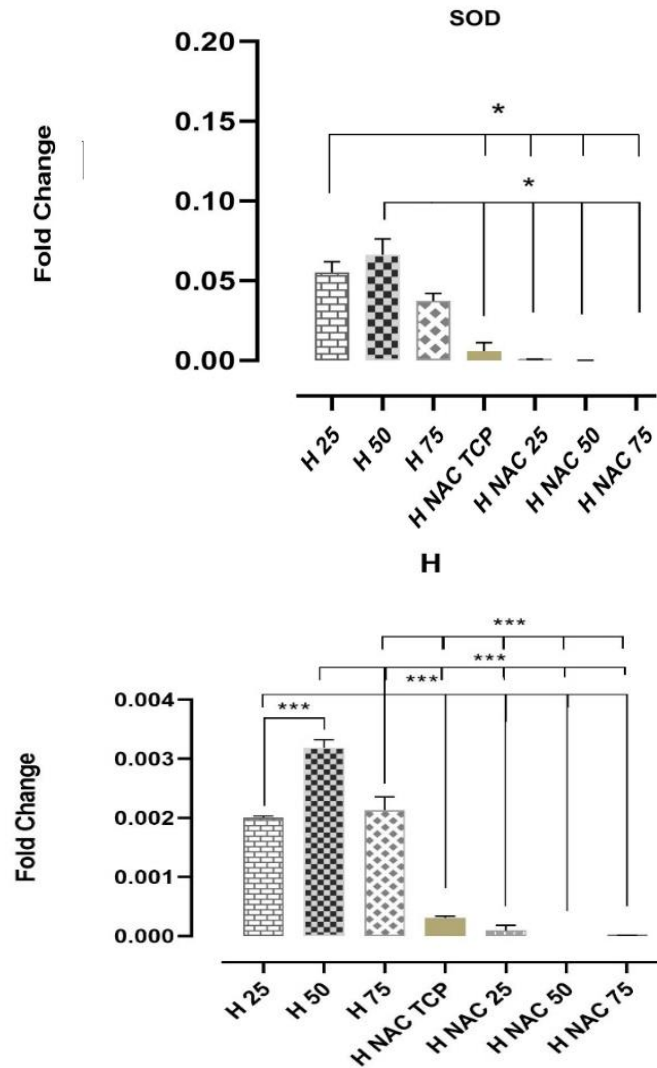
استرس اکسیداتیو نقش دارند، واکنش ریل تایم PCR انجام گرفت. در گروه‌های مورد مطالعه ژن‌های *SOD* و *HO1* افزایش معنی‌داری ($p \leq 0/05$) برای *SOD* و ($p \leq 0/001$) برای *HO1* در گروه‌های حاوی گلوکز به خصوص در غلظت ۵۰ میلی‌مولار گلوکز نسبت به گروه‌های کنترل و تیمار شده با NAC نشان دادند. در بیان ژن *SOD* در بین گروه‌های تیمار شده با گلوکز ۲۵ و ۵۰ نسبت به گروه ۷۵ میلی‌مولار اختلاف معنی‌دار مشاهده شد ($p \leq 0/05$). در بیان ژن *HO1* بین

شکل ۱- سلول‌های فیبروبلاست پوستی انسانی پس از کشت به مدت ۷۲ ساعت کشت در محیط دارای گلوکز. بزرگنمایی 40x.

نمودار ۱- تست سمیت سلولی فیبروبلاست پوستی انسانی با روش MTT پس از کشت در محیط‌های با گلوکز ۲۵mM، ۵۰mM و ۷۵mM تیمار شده با NAC (ان-استیل سیستین) بعد از ۲۴ ساعت، ۴۸ ساعت و ۷۲ ساعت.

نمودار ۲- بیان ژن‌های دخیل در استرس اکسیداتیو. سطح بیان ژن‌های (A) *SOD* و (B) *HO1* با روش ریل تایم PCR در گروه‌های کشت شده در گلوکز ۲۵، ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار به مدت ۷۲ ساعت و مقایسه آنها با گروه‌های تیمار شده با آنتی‌اکسیدان NAC. $p \leq 0.05$ * و $p \leq 0.001$ ***.

بحث

گلوکز ۲۰ میلی‌مولار باعث القاء استرس اکسیداتیو در سلول‌های اندوتلیال کشت داده شده دارد (۲۶). به علاوه غلظت‌های بالاتر گلوکز مانند ۲۵ و ۵۰ میلی‌مولار باعث کاهش سنتز کلاژن در فیبروبلاست‌ها می‌شود (۸). گزارش شده است که گلوکز ۳۰ و ۳۵ میلی‌مول باعث افزایش آپوپتوز در سلول‌های اندوتلیال و کراتینوسیت‌ها می‌گردد اما بر بقاء فیبروبلاست‌ها

مطالعات مختلف ارتباط بین اختلال در ترمیم زخم‌ها و دیابت را نشان می‌دهند (۱، ۱۰). در واقع پس از جراحی، بهبود و ترمیم آسیب‌های پوستی در بیماران دیابتی کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد. شواهد بسیاری نشان می‌دهند که غلظت‌های بالای گلوکز بر عملکرد سلول‌های مختلف در بافت‌ها و ارگان‌های متفاوت تأثیرات مخرب دارد. به عنوان مثال غلظت

های دفاعی آنتی‌اکسیدانی در دیابت مشاهده می‌شود (۲۰، ۲۸). در مطالعاتی که روی سلول‌های مختلف انجام شده نقش NAC را در تکثیر سلول‌ها و مهار آپوپتوز آنها نشان داده است (۵). NAC در غلظت‌های مختلف با به دام انداختن رادیکال‌های آزاد مانند OH، H₂O₂ و O₂ نقش آنتی‌اکسیدانی را ایفا می‌کند (۱۲). در آزمایش ما تیمار سلول‌های فیبروبلاست پوستی با 1mM NAC می‌تواند تکثیر و بقای سلول‌ها را در غلظت‌های بالای گلوکز حفظ کند. سلول‌ها برای عملکرد نرمال خود به سطح معینی از ROS احتیاج دارند. مصرف آنتی‌اکسیدان‌هایی مانند NAC که باعث کاهش قابل توجهی در ROS داخل سلولی می‌شود، ممکن است تعادل ROS داخل سلولی لازم برای فعالیت‌های فیزیولوژیک سلول را به هم بزند (۲۲). اما این پدیده در غلظت اپتیمال گلوکز در سلول‌های فیبروبلاستی کشت شده ممکن است اتفاق بیوفتد. در زمانی که غلظت گلوکز بالا است 1mM NAC تنها بخشی از سمیت سلولی ایجاد شده در اثر گلوکز بالا را مهار می‌کند (۲۷). به علاوه باید توجه داشته باشیم که تاخیر در پروسه ترمیم در شرایط گلوکز بالا به دلیل افزایش استرس اکسیداتیو در فیبروبلاست‌ها است (۲۳). مطالعه حاضر نشان داد نشانگرهای آنتی‌اکسیدانی مانند SOD و HO1 در شرایط گلوکز بالا برای به دام انداختن ROS تولید شده در سلول افزایش چشمگیری می‌کنند. مکانیسم‌های احتمالی که در بیماری‌های پوستی ناشی از دیابت نقش دارند هنوز کاملاً شناخته نشده و بحث برانگیزند. اما مطالعات نشان داده است که گلوکز بالا میزان Nf-KB را افزایش می‌دهد (۱۸). به علاوه افزایش ROS باعث افزایش IL-8 شده و کاهش مهاجرت سلول‌ها به دلیل فعالیت ناکافی small Rho GTPase RAC1 و مهار bFGF از طریق سرکوب JNK است (۱۱). مطالعات بیشتری نیاز است تا جزئیات مکانیسم‌هایی را که در

تاثیر ندارد (۲۱). مطالعات نشان می‌دهند که فیبروبلاست‌ها در مقایسه با سایر انواع سلول‌ها، مقاوم‌ترین سلول‌ها به غلظت‌های بالای گلوکز هستند. غلظت اپتیمال گلوکز برای سلول‌های فیبروبلاست‌ها در محیط *in Vitro* بالاتر از غلظت اپتیمال آن در محیط *in Vivo* است (۴). غلظت‌های بالاتر مانند ۱۰۰ میلی‌مول گلوکز بعد از ۹ ساعت می‌تواند اتصالات سلول‌های کشت شده را از بین ببرد (۲). عامل تشخیصی برای دیابت اندازه‌گیری غلظت گلوکز خون < ۱۰۰mg/dl است (۱۶). در این مطالعه ۵/۵ میلی-مولار گلوکز معادل ۱۰۰ mg/dl است و به عنوان گروه کنترل در نظر گرفته شده است و گروه‌های ۲۵، ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار گروه‌های دارای گلوکز بالا هستند. برای روشن شدن تاثیر گلوکز بالا بر سلول‌های فیبروبلاستی پوستی کشت شده، از تست‌های MTT و ریل تایم PCR بعد از ۷۲ ساعت کشت استفاده گردید. نتایج به دست آمده در مطالعه حاضر با نتایج مطالعات دیگری که تاثیر گلوکز بالا را بر میزان مهاجرت و تکثیر فیبروبلاست‌های بدست آمده از بافت‌های مختلف بررسی کردند، همخوانی دارد (۱۶). میزان سمیت سلولی با افزایش غلظت گلوکز افزایش معنی‌داری در گلوکز ۵۰ و ۷۵ میلی‌مولار نسبت به گروه کنترل نشان داد. یافته‌های ما با نتایج بدست آمده از مطالعات گذشته در رابطه با ترمیم زخم‌های دیابتی و فیبروبلاست‌های گرفته شده از بیماران دیابتی در کاهش تکثیر و افزایش سطح آپوپتوز این سلول‌های همخوانی دارد (۱۷). سطح بالای ROS عملکردهای سلول را مانند مهاجرت، تکثیر و ترشح ماتریکس خارج سلولی در سلول‌های فیبروبلاستی و کراتینوسیت‌ها مختل می‌کند (۷، ۱۳). تحقیقات مختلف تاثیر استرس اکسیداتیو را در تولید ROS در موش‌های مبتلا به دیابت نوع ۲ نشان داده‌اند (۱۹). براساس نتایج ما و مطالعات گذشته افزایش مکانیسم

منابع

1. Buranasin P., Mizutani K., Iwasaki K., 2018. High Glucose-induces Oxidative Stress Impaires Proliferation and Migration of Human Gingival Fibroblasts. *PLOS One*, 13(8): 1-19.
2. Chen P.Y., Shih N., Hao W., Chen C., Liu J., Sung L., 2018. Inhibitory Effects of Momordicine I on High-Glucose-Induced Cell Proliferation and Collagen Synthesis in Rat Cardiac Fibroblasts. *Oxidative Medicine and Cellular Longevity*, 2018: 3939714.
3. den Dekker A., Davis F., Kunkel S., Gallagher K., 2019. Targeting epigenetic mechanisms in diabetic wound healing. *Translational Research*, 204: 39-50.
4. Dong, C., Wu G., Li H., Qiao Y., Goa S., 2020. Ampelopsin inhibits high glucose-induced extracellular matrix accumulation and oxidative stress in mesangial cells through activating the Nrf2/HO-1 pathway. *Phytotherapy Research*, 34(8): 2044-2052.
5. Gerber P.A., Rutter G., 2017. The Role of Oxidative Stress and Hypoxia in Pancreatic Beta-Cell Dysfunction in Diabetes Mellitus. *Antioxidants and Redox Signaling*, 26(10): 501-518.
6. Gu X., Fang T., Kang P., Hu J., Yu Y., Li Z., Cheng X., Gao Q. 2017. Effect of ALDH2 on High Glucose-Induced Cardiac Fibroblast Oxidative Stress, Apoptosis, and Fibrosis. *Oxidative Medicine and Cellular Longevity*, 2017: 9257967.
7. Kaleci B., Koyuturk M. 2020. Efficacy of resveratrol in the wound healing process by reducing oxidative stress and promoting fibroblast cell proliferation and migration. *Dermatology Therapy*, 33(6): e14357.
8. Kido D., Mizutani K., Takeda K., Mikami R., Matsuura T., Iwasaki A., Izumi Y. 2017. Impact of diabetes on gingival wound healing via oxidative stress. *PLOS One*, 12(12): e0189601.
9. Kulprachakarn, K., Ounjaijean S., Wungrath J., Mani R., Rerkasem K. 2017.

شرایط هایپرگلیسمی بر عملکردهای سلولی مانند مهاجرت و تکثیر آنها در بافت‌های پوستی اثر می‌گذارد و اینکه آیا این اختلال‌ها به دلیل افزایش استرس اکسیداتیو است یا مقاومت انسولین و یا بیان ژن‌های التهابی نیز دخیل هستند یا نه مشخص شود (۲۹، ۳۰). یکی از مکانیسم‌های احتمالی که باعث تحریک آپوپتوز توسط ROS می‌شود، از طریق مهار مسیر JNK (c-Jun N-terminal kinase) است که باعث مهار فاکتورهای آنتی‌آپوپتوتیک مانند BCL-2 (B cell lymphoma 2) می‌شود. در نتیجه فاکتورهای پروآپوپتوتیک مانند BAX (Bcl-2-associated X protein) می‌شود و ترمیم زخم را دچار اختلال می‌کند (۲۴).

نتیجه‌گیری

در مجموع گلوکز بالا مهاجرت و تکثیر سلول‌ها را مختل کرده و باعث آسیب فیبروبلاست‌های پوستی می‌شود. به علاوه اختلال عملکرد فیبروبلاست‌ها به دلیل استرس اکسیداتیو ناشی از گلوکز بالا است. شرایط *in vitro* ایجاد شده در این مطالعه در واقع بازسازی و تقلیدکننده شرایط دیابتی در بدن است. بنابراین مطالعه حاضر می‌تواند پایه‌ای برای مطالعات گسترده‌تر در زمینه اختلال در ترمیم زخم‌ها در افراد دیابتی باشد. به علاوه تحقیقات بیشتری لازم است تا نقش آنتی‌اکسیدانی NAC جهت کاربرد های درمانی برای بیماران دیابتی روشن تر شود.

تشکر و قدردانی

از تمام عزیزانی که ما را در طی مراحل مختلف یاری نمودند قدردانی می‌شود. به ویژه سرکار خانم دکتر شاهی کارشناس پژوهشگاه مهندسی بافت دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی. نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند هیچ گونه تضاد منافی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

17. Omidi Z., Piravar Z., Ramezani M., 2020. The effect of acrylamide on mitochondrial membrane potential and glutathione extraction in human spermatozoa: A laboratory study. *International Journal of Reproductive Biomedicine*, 18(10): 855-864.
18. Ozkaya H., Omma T., Bag Y., Uzanoglu K., Isildak M., Duymus M., Kismet K., Senes K., Fidansi V. 2019. Topical and Systemic Effects of N-acetyl Cysteine on Wound Healing in a Diabetic Rat Model. *Wounds*, 31(4): 91-96.
19. Pang L., Wang Y., Zheng M., Wang Q., Lin H., Zhang L., Wu L. 2016. Transcriptomic study of high glucose effects on human skin fibroblast cells. *Molecular Medicine Reports*, 13(3): 2627-34.
20. Patel S., Srivastava S., Singh M., Singh D. 2019. Mechanistic insight into diabetic wounds: Pathogenesis, molecular targets and treatment strategies to pace wound healing. *Biomedicine and Pharmacotherapy*, 112: 108615.
21. Rizwan H., Pal S., Sabnam S., Pal A. 2020. High glucose augments ROS generation regulates mitochondrial dysfunction and apoptosis via stress signalling cascades in keratinocytes. *Life Sci*, 241:117148.
22. Ramaesh T., Ramaesh K., Riley S., West J., Dhillon B. 2012. Effects of N-acetylcysteine on matrix metalloproteinase-9 secretion and cell migration of human corneal epithelial cells. *Eye (Lond)*, 26(8): 1138-44.
23. Seyedian R., Shabankareh Fard E., Najafiasl M., Assadi M., Zaeri S. 2020. N-acetylcysteine-loaded electrospun mats improve wound healing in mice and human fibroblast proliferation in vitro: a potential application of nanotechnology in wound care. *Iranian Journal of Basic Medical Sciences*, 23(12): 1590-1602.
24. Shi C., Pang L., Ji C., Wang J., Lin N., Chen J. 2016. Obesity-associated miR148a is regulated by cytokines and adipokines. Micronutrients and natural compounds status and their effects on wound healing in the diabetic foot ulcer. *The International Journal of Lower Extremity Wounds*, 16(4): 244-250.
10. Kumar D., Jena K., Ram M., Lingaraju M., Singh V., Prasad R. 2019. Hemin attenuated oxidative stress and inflammation to improve wound healing in diabetic rats. *Naunyn Schmiedebergs Archives of Pharmacology*, 392(11): 1435-1445.
11. Liang W.J., Yang H., Liu H., Qian W., Chen X., 2020. HMGB1 upregulates NF- κ B by inhibiting I κ B- α and associates with diabetic retinopathy. *Life Science*, 241: 117146.
12. Li J., Zhou C., Luo C., Qian B., Liu S., Zeng Y., Hou J., Deng B. 2019. N-acetyl cysteine-loaded graphene oxide-collagen hybrid membrane for scarless wound healing. *Theranostics*, 9(20): 5839-5853.
13. Li C., Zhang J., Xue M., Li X., Han F., Liu X., Xu L., Lu Y., Cheng Y., Li T., Yu X., Sun B., Chen L. 2019. SGLT2 inhibition with empagliflozin attenuates myocardial oxidative stress and fibrosis in diabetic mice heart. *Cardiovascular Diabetology*, 18(1): 15.
14. Li X., Xie X., Lian W., Shi R., Han S., Zhang H., Lu L., Li M. 2018. Exosomes from adipose-derived stem cells overexpressing Nrf2 accelerate cutaneous wound healing by promoting vascularization in a diabetic foot ulcer rat model. *Experimental and Molecular Medicine*, 50(4): 1-14.
15. Liu J.Q., Liu H., Wang Y., Feng Y., Goa H. 2011. [The biological effect of high glucose on human periodontal ligament fibroblast]. *Shanghai Kou Qiang Yi Xue.*, 20(3): 225-9.
16. Mizutani K., Park k., Mima A., Katagiri S., King G., 2014 Obesity-associated Gingival Vascular Inflammation and Insulin Resistance. *Journal of Dentistry Research*, 93(6): 596-601.

28. Yu J., Nam D., Park K.S. 2020. Substance P enhances cellular migration and inhibits senescence in human dermal fibroblasts under hyperglycemic conditions. *Biochemistry and Biophysics Research Community*, 522(4): 917-923.
29. Hu L., huang B., Bai S., Tan J., Liu Y., Chen H., Zho L., Zhang J. 2021. SO2 derivatives induce dysfunction in human trophoblasts via inhibiting ROS/IL-6/STAT3 pathway. *Ecotoxicology and Environmental Safty*, 210: 111872.
30. Karlowicz-Bodalska K., Han S., Freier S., Smolenski M., Bodalska A. 2017., Curcuma Longa as Medicinal Herb in the Treatment of Diabet- Ic Complications. *Acta Poloniae Pharmaceutica*, 74(2): 605-610.
- via a transcriptional mechanism. *Mol Med Rep*, 14(6): 5707-5712.
25. Soydas T., Sarac E., Cinar S., Dogan S., Solakoglu S., Tunkdemir M., Sultuybek G. 2018. The protective effects of metformin in an in vitro model of aging 3T3 fibroblast under the high glucose conditions. *Journal of Physiology and Biochemistry*, 74(2): 273-281.
26. Sun S., Liu L., Tian X., Guo Y., Cao Y., Mei Y., Wang C. 2019. Icariin Attenuates high glucose-induced apoptosis, oxidative stress, and inflammation in human umbilical venous endothelial cells. *Planta Medica*, 85(6): 473-482.
27. Xia N., Diaber A., Forstermann U., Li H. 2017., Antioxidant effects of resveratrol in the cardiovascular system. *British Journal of Pharmacology*, 174(12): 1633-1646.

The Antioxidant Effect of N-Acetylcysteine on the Expression of SOD and HOG Genes in Human Dermal Fibroblast in High Glucose State

Bahareh Safavi, Zeinab Piravar*, Mina Ramezani

Department of Biology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Wound healing in diabetic patients is delayed, because of oxidative stress. This study aims at investigating the molecular changes in Human Dermal Fibroblasts (HDFs) in a high-glucose state and improving the effect of N-Acetyl-L-Cysteine (NAC) and gene expression of oxidative genes Super-Oxide Dismutase (SOD) and Heme Oxygenase1 (HO1). HDFs were cultured in 5.5, 25, 50, and 75 mM glucose concentrations for 72 hours. Cell proliferation was examined via 3-(4, 5-dimethyl-2-thiazolyl)-2, 5-diphenyl-2-H-tetrazolium bromide (MTT) assays. Oxidative stress markers of *SOD* and *HO1* were quantified with real-time Polymerase Chain Reaction (PCR). The antioxidant effect of NAC on 1 mM was examined to evaluate oxidative markers in the glucose effects on the HDFs. The MTT assay revealed a decline in cell viability in 50 and 75 mM glucose concentrations. mRNA level of *SOD* and *HO1* was upregulated. The antioxidant addition of NAC reduced the inhibitory effect of the high-glucose state on the proliferation of the HDFs. A high-glucose state impairs the *in vitro* proliferation and migration of HDFs and may, therefore, induce increased oxidative stress and cellular dysfunction. The antioxidant effect of NAC ameliorates the damaging impact of a high-glucose state.

Keywords: Oxidative stress, High glucose, Superoxide dismutase, Heme Oxygenase1, N-acetyl cysteine